

GREEN SPACES

Οι νέοι σε δράση

Λίγα λόγια...

...από το WWF Ελλάς

Πότε ήταν η τελευταία φορά που είδατε ένα παιδί να σκαρφαλώνει ένα δέντρο; Ή να φτιάχνει ένα δεντρόσπιτο; Πότε είδατε μια συντροφιά παιδιών να προσπαθεί να επινοήσει τρόπους να διασχίσει ένα ποτάμι; Αν βλέπαμε, εμείς οι μεγάλοι, αυτές τις σκηνές, θα τρέχαμε σίγουρα να προστατεύσουμε τους μικρούς εξερευνητές από τον κίνδυνο! Και θα είχαμε λάθος βέβαια, αφού το ελεύθερο παιχνίδι στη φύση, η δυνατότητα του παιδιού να συνεργάζεται και να επινοεί τρόπους επιβίωσης ενώ ταυτόχρονα εισπνέει καθαρό αέρα, μυρίζει το βρεγμένο χώμα κι ακούει το γάργαρο νερό, ακόμη και τους ψίθυρους του δάσους που ίσως το φοβίζονται, είναι άκρως ευεργετικό.

Δεν είναι τυχαίο πως βιβλία όπως *Το τελευταίο παιδί στο δάσος* του αμερικανού συγγραφέα R.Lyn, που τεκμηριώνουν την κατάσταση και περιγράφουν τις συνέπειες της έλλειψης επαφής των παιδιών με τη φύση, γίνονται best sellers. Έλλειψη ικανότητας συγκέντρωσης, έλλειψη αυτοπεποίθησης, συναισθηματικής ισορροπίας και ικανότητας συνεργασίας είναι μερικές από αυτές τις συνέπειες.

Μονάχα όταν βρισκόμαστε στη φύση έχουμε τη δυνατότητα να αισθανθούμε μέρος του μεγάλου μας κόσμου, να νιώσουμε δέος και το "ομοούσιο" με όλα τα πλάσματα και τους ζωντανούς οργανισμούς. Φανταστείτε λοιπόν τις γενιές που μεγαλώνουν καλωδιωμένες, ευφυσέστατες, βεβαίως, και με πλήθος δεξιότητες, αποκομμένες όμως από το μεγάλο μας σπίτι. Προστατεύουμε ό,τι αγαπάμε. Αν δεν έχουμε αγαπήσει τη φύση, πώς θα την προστατεύσουμε;

Εμείς οι μεγάλοι, κάνουμε τα αδύνατα δυνατά για να συμβάλλουμε στο πρόβλημα. Στρώνουμε τις αυλές των νηπιαγωγείων με πλαστικό χλοοτάπητα, αποτρέπουμε τα παιδιά από το σκαρφάλωμα στα δέντρα, από την επαφή με το χώμα, δεν τα αφήνουμε να λερωθούνε με λάσπη, και το πρώτα μας την εύκολη λύση μιας οθόνης για να τα κρατάει ήρεμα. Έχουμε βεβαίως κι εμείς τα δίκια μας, αλλά στη συνέχεια υπομένουμε τις συνέπειες: εκνευρισμός, ανυπομονησία, υπερκινητικότητα και ένας πλανήτης σε περιβαλλοντική κρίση!

Γι' αυτό το WWF Ελλάς εγκαινιάζει με μεγάλη χαρά τη συνεργασία του με το Σώμα Ελληνικού Οδηγισμού, έναν φορέα που δεκαετίες τώρα διαπαιδαγωγεί παιδιά και νέους στο ήθος της ομαδικής ζωής στη φύση, καλλιεργεί τον σεβασμό στη φύση και επινοεί ευφάνταστους τρόπους να χαίρονται, παιδιά και νέοι, τη φύση.

Το WWF Ελλάς, από την άλλη, δεκαετίες τώρα ταγμένο στην προστασία της άγριας φύσης αλλά και του αστικού πρασίνου, ενώνει τις δυνάμεις του με το ΣΕΟ πιστεύοντας πως από κοινού οι δυο φορείς θα πολλαπλασιάσουν τα καλά αποτελέσματα. Για μια γενιά υγιεινών ανθρώπων, με αξίες, ήθος και δεξιότητες ενεργού πολίτη. Για πράσινες πόλεις, για φύση με πλούσια, άγρια ζωή.

...από το Σώμα Ελληνικού Οδηγισμού

Τα παιδιά και οι νέοι στον Οδηγισμό ζουν μια συναρπαστική ζωή με έντονο το στοιχείο της περιπέτειας κοντά στη Φύση. Οι δράσεις στη φύση αποτελούν κατ' αρχήν μέσο εκπαίδευσης και ανάπτυξης της περιβαλλοντικής συνείδησης και σε δεύτερο επίπεδο εθελοντική προσπάθεια για την προστασία του περιβάλλοντος. Παιδιά που δεν έρχονται σε επαφή με τη Φύση και δεν αναπτύσσονται μέσα σε αυτήν, δεν μπορεί να γίνουν, εύκολα, ενήλικες που θα νοιάζονται για το περιβάλλον και όσα δυσάρεστα συμβαίνουν γύρω τους.

Γι' αυτό, το Σώμα Ελληνικού Οδηγισμού χρησιμοποιώντας ως βασική μέθοδο τη βιωματική εκπαίδευση και την αγωγή του παιδιού μέσα σε αυτοδιοικούμενες ομάδες, επικεντρώνεται σε σημεία όπως: η προσωπική ανάπτυξη, η κοινωνική συμμετοχή και προσφορά, η ζωή κοντά στη φύση και η καλλιέργεια της περιβαλλοντικής συνείδησης. Ο Οδηγισμός αλλάζει τη ζωή και στάση των νέων.

Οι Οδηγοί αισθάνονται την ευθύνη να προσφέρουν στην κοινωνία την οποία ανήκουν. Νιώθουν την ανάγκη να δράσουν προσωπικά από τα κοντινά, τα γύρω στη γειτονιά, στην πόλη τους. Νιώθουν την ανάγκη να κινητοποιήσουν τους γύρω τους και να αναπτύξουν συλλογικές πρωτοβουλίες για την επίτευξη κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων για ένα καλύτερο αύριο για όλους.

Το μέλλον ανήκει στους νέους που θα κληθούν να διεκδικήσουν ένα καλύτερο μέλλον, όπου οι άνθρωποι θα ζουν στο σπίτι τους - τη φύση - και θα συνυπάρχουν αρμονικά.

Η συνεργασία του Σώματος Ελληνικού Οδηγισμού με το WWF Ελλάς - με τη βαθιά γνώση για τη φύση και την προστασία της - στοχεύει να πετύχει, οι υπεύθυνοι και ενεργοί πολίτες του αύριο, να ζουν ευτυχισμένοι, έναν σύγχρονο τρόπο ζωής εναρμονισμένο με το φυσικό περιβάλλον και να προσπαθούν όλοι γι' αυτό.

Η πρόκληση

Η φύση πάντα μας εμπνέει και μας δυναμώνει. Έχουμε την ανάγκη να ζούμε αρμονικά μαζί της. Ο σύγχρονος άνθρωπος έχει απομακρυνθεί από την γνώση και τις εμπειρίες που αυτή του προσφέρει. Όταν κάθε άτομο, ομάδα, κοινωνία αποκτήσει νέες στάσεις και συμπεριφορές απέναντι στο περιβάλλον, αρχίζοντας από τους περιαστικούς χώρους, θα οδηγηθούμε στην αρμονική συνύπαρξη του ανθρώπου με τη φύση. Για να γίνει η αλλαγή η συμμετοχή μου γίνεται επιτακτική. Τα θέματα της φύσης είναι και δικά μου ζητήματα.

Τι είναι

Το πρόγραμμα με τίτλο "GREENSPACES - Οι νέοι σε δράση" είναι ένα σύνολο δραστηριοτήτων με κύριους άξονες την κοινωνική και εθελοντική προσφορά, στο πλαίσιο της ανάδειξης χώρων αστικού πρασίνου. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε όλες τις ηλικιακές ομάδες και πραγματοποιείται τόσο σε ατομικό, όσο και σε συλλογικό επίπεδο.

Στόχος

Στόχος του προγράμματος είναι η ανάπτυξη και η ενίσχυση της περιβαλλοντικής συνείδησης μικρών και μεγάλων, καθώς και η ανάληψη πρωτοβουλιών, στο πλαίσιο της "υιοθέτησης" πάρκων και δημιουργίας πράσινων χώρων και ζωνών στις πόλεις, θέτοντας τη βάση για κοινωνική και εθελοντική προσφορά.

Σκοπός

Σκοπός του προγράμματος είναι οι νέοι να αναπτύξουν ικανότητες, ώστε να αναδειχθούν ως οι αυριανοί "ηγέτες" για την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφορία.

Προσδοκώμενα Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του πακέτου δραστηριοτήτων "GREENSPACES - Οι νέοι σε δράση", οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν τι ορίζεται ως αστικό πράσινο, τις βασικές κατηγορίες του και τη σημαντικότητά του, ώστε να μπορούν να αναλάβουν δράση συνειδητά, προωθώντας την ιδέα αυτή στο ευρύτερο σχολικό ή/και κοινωνικό περιβάλλον τους,
- να κατανοήσουν τρόπους εύρεσης πληροφοριών για χώρους αστικού πρασίνου, ώστε να μπορούν να τους καταγράφουν (είτε πρόκειται για υπάρχοντα πάρκα, είτε για σημεία πρασίνου της πόλης), σχεδιάζοντας έτσι τη βάση για τη δράση τους,
- να γνωρίζουν τη χλωρίδα της περιοχής - στην οποία βρίσκεται ο χώρος/στόχος - και τους τρόπους φροντίδας της, ώστε να μπορούν να εντοπίζουν τις ανάγκες του χώρου, προστατεύοντάς τον ως περιβαλλοντικά ευαίσθητο/πολιτιστικό χώρο,
- να χρησιμοποιούν διάφορα μέσα και εργαλεία, ώστε να αξιοποιούν και να μετατρέπουν έναν χώρο σε σημείο φιλικό και προσβάσιμο σε όλους τους ανθρώπους και τα ζώα της περιοχής, προσφέροντας εθελοντική δράση στην κοινωνία, όπου ζούν και ενεργούν,
- να γνωρίζουν τη σημασία της "υιοθέτησης" του πράσινου χώρου, ώστε να μπορούν να τον διατηρούν όσο χρειάζεται, δίνοντας το παράδειγμα του πολίτη, που αναλαμβάνει την ευθύνη απέναντι σε ζητήματα που τον αφορούν,
- να γνωρίζουν τρόπους καλής διαφήμισης της δράσης, ώστε να μπορούν να μεταδίδουν τελέσφορα το μήνυμα για πιο πράσινες γειτονιές, προτρέποντας τους κατοίκους της περιοχής στην ενεργό συμμετοχή τους σε ζητήματα που αφορούν όλους,
- να κατανοήσουν την έννοια του εθελοντισμού και της ανιδιοτελούς προσφοράς, στην κοινωνία και της αγάπης για το περιβάλλον, ώστε να εξελιχθούν σε υπεύθυνους και συνειδητοποιημένους πολίτες.

Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης

Το πρόγραμμα ανταποκρίνεται στους παρακάτω Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ο.Η.Ε.

Πώς να δουλέψετε το πρόγραμμα

Το πρόγραμμα "GreenSpaces - Οι νέοι σε δράση" φιλοδοξεί να κινητοποιήσει άτομα και συλλογικότητες της πόλης, ώστε όλοι μαζί να δρουν με έναν κοινό σκοπό - την ανάδειξη της περιοχής τους- ατομικά ή σε μικρές ομάδες ή επιδιώκοντας μεγαλύτερες συνεργασίες.

Είναι σχεδιασμένο, ώστε να υπάρχει θετική αλληλεπίδραση - από το στάδιο της προετοιμασίας μέχρι την υλοποίηση του- μεταξύ των συμμετεχόντων και της κοινωνίας.

Για να φέρετε κι εσείς την αλλαγή στην περιοχή σας, ακολουθήστε τα παρακάτω βήματα:

- Επιλέξτε τον χώρο που θα υλοποιήσετε το πρόγραμμα.
- Ορίστε την ημερομηνία της δράσης.
- Ενημερώστε / επικοινωνήστε με άλλους φορείς, για να πετύχετε συνέργειες για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων.
- Επικοινωνήστε με τους αρμόδιους φορείς, τόσο για ενημέρωση για την δράση, όσο και για την εξασφάλιση συνεργασίας, αδειών χρήσης και παρέμβασης στο χώρο. Η επιλογή του χώρου γίνεται ανάλογα με τις δυνατότητες που προσφέρει κάθε περιοχή. Επομένως, οι δραστηριότητες του προγράμματος "GreenSpaces - Οι νέοι σε δράση" που θα υλοποιηθούν, θα πρέπει αφενός να καλύπτουν τις ανάγκες του χώρου και των συμμετεχόντων και αφετέρου να προσφέρουν ασφάλεια κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της δράσης.

Η υλοποίηση του πακέτου δραστηριοτήτων πραγματοποιείται ατομικά ή ομαδικά. Μπορούν να συμμετέχουν άτομα κάθε ηλικίας, δίνοντας έτσι την ευκαιρία σε όλους να κινητοποιηθούν για καλό σκοπό.

Το πακέτο δραστηριοτήτων είναι χωρισμένο σε 6 κεφάλαια, τα οποία ακολουθούν διαδοχική σειρά. Καθένα από αυτά έχει τον δικό του στόχο ανάπτυξης. Θα πρέπει να υλοποιηθούν δραστηριότητες από όλα τα κεφάλαια.

Η επιλογή των δραστηριοτήτων είναι ελεύθερη και εξαρτάται από τις δυνατότητες, τις ανάγκες και τις επιθυμίες των συμμετεχόντων.

Για την πραγματοποίηση ορισμένων δραστηριοτήτων, θα βρείτε δείγματα εργαστηρίων (σημειώνονται σε post-it), καθώς και εφαρμογές (apps) που θα υποστηρίξουν το πρόγραμμα.

Αν οι ομάδες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα είναι περισσότερες από μία, καλό είναι να γίνει κατανομή, ώστε να υλοποιούνται περισσότερες δραστηριότητες από κάθε κεφάλαιο. Με αυτό τον τρόπο, θα μπορεί να επιτευχθεί καλύτερο αποτέλεσμα για τον χώρο.

Το πρόγραμμα μπορείτε να το επαναλάβετε όσες φορές επιθυμείτε, επιλέγοντας, πιθανά, διαφορετικές δραστηριότητες κάθε φορά.

Ας αφήσουμε το αποτύπωμά μας, με όσο το δυνατόν λιγότερα απόβλητα.

Μετά την υλοποίηση του προγράμματος:

- Θα αποστείλετε φωτογραφικό υλικό ή βίντεο από τη δράση (πριν, κατά τη διάρκεια και μετά) - φροντίζοντας πρώτα να εξασφαλίσετε τις προδιαγραφές ιδιωτικότητας και ασφάλειας - στο e-mail / σύνδεσμο:
- Μετά την αποστολή του φωτογραφικού υλικού, θα λάβετε, ηλεκτρονικά, Πιστοποιητικό Συμμετοχής.

Μετατρέψτε τον χώρο στο "δικό" σας GreenSpace!
Κάντε τον..... τόπο συνάντησης, συνεργασίας και αναψυχής!

Γίνετε η έμπνευση για τους ανθρώπους, ώστε να πάρουν αποφάσεις που θα βελτιώσουν τις ζωές τους και τις ζωές των άλλων.

Προετοιμασία

Πριν την εκδήλωση

- Ενημερώνουμε τον Δήμο εγγράφως για την δράση, αναφέροντας την ημερομηνία και τον τόπο. Βασικό είναι να πάρουμε την άδεια για τις μόνιμες αλλαγές που θα κάνουμε στον χώρο.
- Ετοιμάζουμε και στέλνουμε προς τους φορείς τις ενημερωτικές επιστολές, ζητώντας τη συνεργασία τους για την υλοποίηση της δράσης (Δήμο, Περιφέρεια, Δασική υπηρεσία, συλλόγους).
- Μοιράζουμε την αφίσα της δράσης, προσθέτοντας τόπο, ημερομηνία και ώρα.
- Ενημερώνουμε τα ΜΜΕ για την δράση μας, στέλνοντας δελτίο τύπου και αφίσα.
- Διασφαλίζουμε την φωτογραφική κάλυψη της δράσης, ώστε να υπάρχει φωτογραφικό υλικό -πριν και μετά- με τις αλλαγές που κάναμε στον χώρο (φροντίζουμε πάντα να φαίνονται Οδηγοί με στολή στις δράσεις μας).
- Εξασφαλίζουμε, αν υπάρχει δυνατότητα, ηχητική και μουσική κάλυψη.
- Ενημερώνουμε τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής για τη δράση μας (αφίσες, ενημέρωση πόρτα -πόρτα).
- Εξασφαλίζουμε προωθητικό υλικό του Σ.Ε.Ο και του WWF.
- Ετοιμάζουμε προϋπολογισμό της δράσης, τουλάχιστον ένα μήνα πριν.
- Εξασφαλίζουμε τα απαραίτητα εργαλεία, μέσω της συνεργασίας με τον Δήμο ή ιδιώτες επαγγελματίες ή κατοίκους της περιοχής.
- Ενημερώνουμε για τη δράση (τόπο, χρόνο, περιεχόμενο), μέσω των Social Media.
- Εξασφαλίζουμε την ύπαρξη προσωπικού υγείας και φαρμακείου, κατά την διάρκεια της δράσης.

Χρήσιμες συμβουλές

- Καλό είναι όλες οι επιστολές συνεργασίας να σταλούν το λιγότερο ένα μήνα πριν, ώστε να υπάρχει ικανοποιητικός χρόνος προς απάντηση.
- Μπορούν να σταλούν δύο δελτία τύπου προς τα ΜΜΕ, ένα δέκα μέρες πριν την δράση και το δεύτερο δύο - τρεις μέρες πριν την πραγματοποίησή της.
- Διασφαλίζουμε την τήρηση των κανόνων ασφαλείας, σε περίπτωση που γίνει χρήση εργαλείων (ιδιαίτερη προσοχή στους ανήλικους).
- Διασφαλίζουμε την τήρηση των υγειονομικών κανόνων και των αποστάσεων για την ασφάλεια όλων μας κατά τη δράση, σύμφωνα με τις εκάστοτε οδηγίες της Πολιτικής Προστασίας σχετικά με τον COVID-19.

Προσβασιμότητα

Μερικές δραστηριότητες ίσως χρειαστούν κάποιες αλλαγές, ώστε να τις προσαρμόσετε για τα μικρότερα σε ηλικία μέλη ή για άτομα με διαφορετικές ικανότητες. Επιλέξτε δραστηριότητες που ταιριάζουν καλύτερα στην ομάδα σας.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΠΡΑΣΙΝΗ ΥΠΟΔΟΜΗ: Το δίκτυο των πράσινων χώρων και των φυσικών στοιχείων όπως ποτάμια και λίμνες που είναι διάσπαρτα και συνδέουν χωριά, κωμοπόλεις και μεγαλουπόλεις.

ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΧΩΡΟΣ: μια δασωμένη έκταση γης που διατηρείται για την αναψυχή και τη διασκέδαση των πολιτών. Τέτοιοι χώροι μπορεί να είναι (αν και όχι μόνο) πάρκα, δημοτικοί κήποι, χώροι αναψυχής, παροχές για παιδιά και εφήβους, οικοπεδα και χωράφια, εξωετρικές εγκαταστάσεις άθλησης, πράσινοι διάδρομοι, άλση, λιβάδια, υδρότοποι και αστικές περιοχές.

ΑΝΟΙΧΤΟΣ ΧΩΡΟΣ: όλοι οι ανοιχτοί χώροι δημόσιας αξίας που περιλαμβάνουν όχι μόνο χερσαίες αλλά και υδάτινες εκτάσεις (όπως ποτάμια, κανάλια, λίμνες και θαμιευτήρες νερού) που προσφέρουν σημαντικές ευκαιρίες για άθληση και αναψυχή και που εξυπηρετούν στην άνεση των πολιτών.

Βρίσκω Ανακαλύπτω

Κοίταξε βαθιά στη φύση και ζόςε,
θα καταλάβεις ζα πάνζα καλύζερα.

Albert Einstein

Σκοπός

Σκοπός του κεφαλαίου είναι η ουσιαστική γνωριμία των συμμετεχόντων με τον τόπο τους, ανακαλύπτοντας πληροφορίες για τα ήδη υπάρχοντα πάρκα, αλλά και για τους χώρους, οι οποίοι ενδείκνυται να γίνουν πράσινοι στην περιοχή.

Προσδοκώμενα Αποτελέσματα

Ολοκληρώνοντας το κεφάλαιο, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση:

- να χρησιμοποιούν τη συνέντευξη ως εργαλείο αναζήτησης πληροφοριών.
- να συλλέγουν πληροφορίες για ένα πάρκο ή χώρο πρασίνου της περιοχής τους.
- να καταγράφουν κάθε πράσινο σημείο του τόπου τους.

ΒΡΙΣΚΩ ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΩ

Πάρτε συνέντευξη από κατοίκους της γειτονιάς για την ιστορία του πάρκου (τι ήταν πριν ο χώρος, πότε δημιουργήθηκε κτλ).

Βρείτε φωτογραφίες ή άλλο υλικό του χώρου πριν ακόμα διαμορφωθεί και πάρει τη σημερινή του μορφή.

Δημιουργήστε μια δική σας δραστηριότητα και υλοποιήστε τη στον χώρο που έχετε επιλέξει.

Βρείτε και καταγράψτε όσα περισσότερα πράσινα σημεία της περιοχής σας μπορείτε.

Καθαγράφω

Κοίταξε το δέντρο όταν χάνεις την ελπίδα σου.
Πρώτα ήταν σπόρος κάτω από τη γη
και μόνο με υπομονή ήταν σε θέση να αχζίξει τον ουρανό.

Roxana Jones

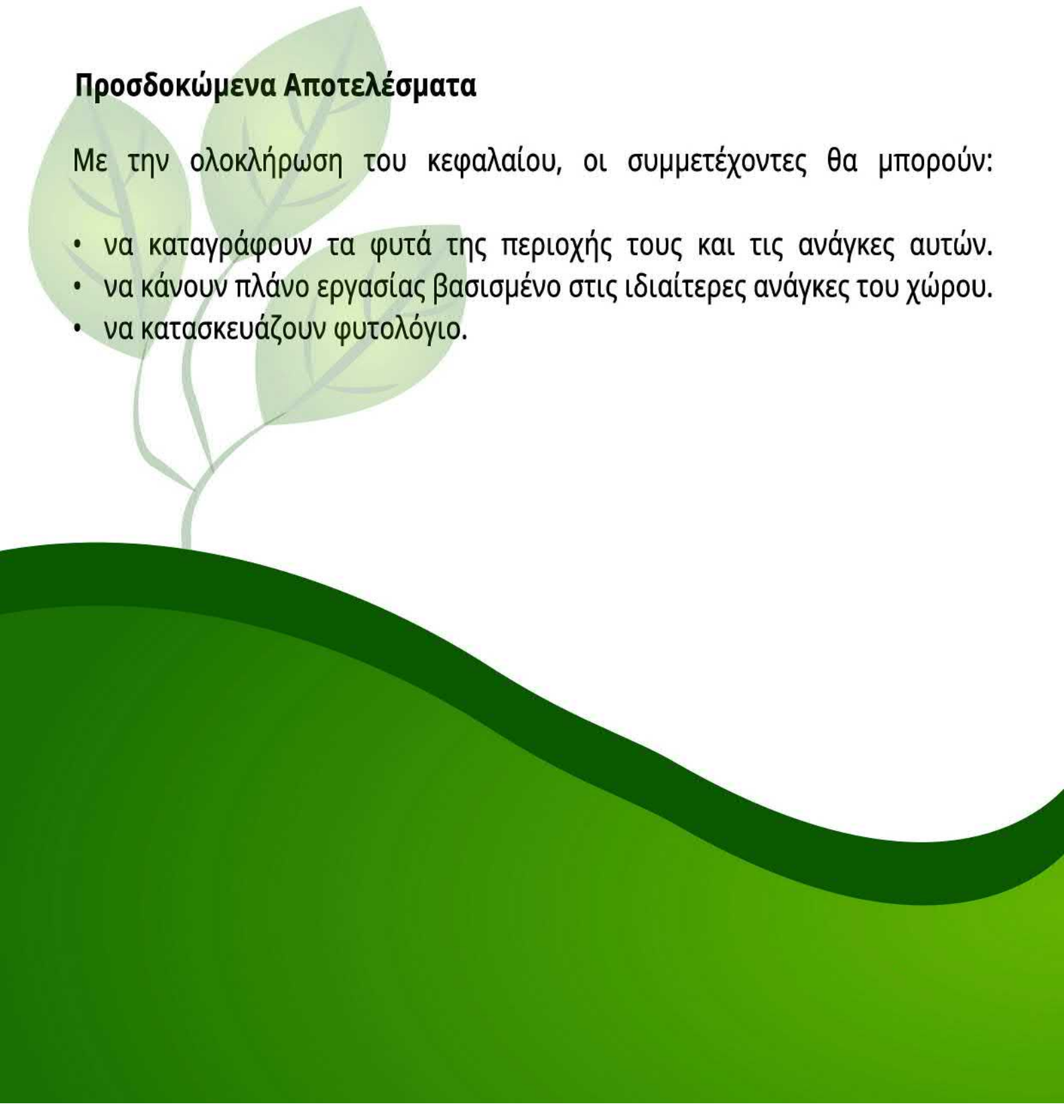
Σκοπός

Σκοπός του κεφαλαίου είναι η επαφή των συμμετεχόντων με τη χλωρίδα του τόπου τους, καταγράφοντας τα φυτά που υπάρχουν στα πάρκα, αλλά και τις ανάγκες καθενός από αυτά.

Προσδοκώμενα Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του κεφαλαίου, οι συμμετέχοντες θα μπορούν:

- να καταγράφουν τα φυτά της περιοχής τους και τις ανάγκες αυτών.
- να κάνουν πλάνο εργασίας βασισμένο στις ιδιαίτερες ανάγκες του χώρου.
- να κατασκευάζουν φυτολόγιο.

ΚΑΤΑΓΡΑΦΩ

Ανακαλύψτε και εξερευνήστε τους χώρους πρασίνου της πόλης σας μέσα από την εφαρμογή του GreenSpaces. Αποτυπώστε την πραγματική κατάσταση του χώρου που ανακαλύψατε. Κάντε τον γνωστό στους άλλους. ("κατεβάστε" την εφαρμογή WWF GreenSpaces από το Google play για Android και από το App Store για iOS).

1

<https://greenspaces.gr>

2

Καταγράψτε τις υποδομές και τις παροχές του χώρου και κάντε πλάνο αναγκαίων εργασιών παρέμβασης και αποκατάστασης.

Φτιάξτε το φυτολόγιο της ομάδας σας. Προσπαθήστε η συλλογή του υλικού να γίνει με σεβασμό στο περιβάλλον. Εναλλακτικά, μπορείτε να το φτιάξετε και ηλεκτρονικά και να το μοιραστείτε με άλλες ομάδες, μέσω e-mail ή μέσω κοινωνικής δικτύωσης.

3

4

Κάνετε μια καταγραφή των φυτών που υπήρχαν και υπάρχουν στον χώρο του πάρκου και βρείτε περισσότερες πληροφορίες για αυτά. Υπάρχει κάποιο φυτό το οποίο ζει μόνο σε αυτή την περιοχή που μένετε; Τι περιποίηση απαιτείται; ("κατεβάστε" την εφαρμογή Seek by iNaturalist από το Google play για Android και από το App Store για iOS).

<https://www.wwf.org.uk/discover-nature-seek-app>

Αξιοποιώ

Τα δέντρα είναι ιερά.
Όποιος ξέρει πώς να μιλήσει μαζί τους,
όποιος ξέρει πώς να 'α ακούσει,
μαθαίνει την αλήθεια.
Τα δέντρα κηρύττουν τον αρχαίο νόμο της ζωής.

Herman Hesse

Σκοπός

Σκοπός του κεφαλαίου είναι, μέσω δραστηριοτήτων, οι συμμετέχοντες του προγράμματος να αξιοποιήσουν τον χώρο του πάρκου, κάνοντας τον προσβάσιμο για όλους τους ανθρώπους, αλλά και τα ζώα της περιοχής.

Προσδοκώμενα Αποτελέσματα

Πιο συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση του κεφαλαίου, οι ενδιαφερόμενοι του προγράμματος θα μπορούν να:

- μετατρέπουν ένα πάρκο σε μέρος, όπου όλοι θα μπορούν να επισκέπτονται μέσα στη μέρα
- επιδιορθώνουν ζημιές που έχουν προκληθεί ή/και να αντικαθιστούν παλιά πράγματα με νέα, πιο λειτουργικά για τον χώρο
- κατασκευάζουν ό,τι είναι απαραίτητο για να είναι το πάρκο ανοιχτό και για άτομα με Αναπηρίες
- καθαρίζουν το πάρκο από ακαθαρσίες και οποιαδήποτε άλλα σκουπίδια
- Μεριμνούν για τα ζώα της περιοχής, κατασκευάζοντας ποτίστρες, τις οποίες θα ανανεώνουν συχνά
- Έρχονται σε επαφή και να συνεργάζονται με την αρμόδια για τους χώρους πρασίνου, υπηρεσία του Δήμου.

ΑΞΙΟΠΟΙΩ

Καθαρίστε τα συνθήματα που "λερώνουν" τον χώρο. (Προσοχή! όχι τα εικαστικά γκράφιτι).

1

Επιδιορθώστε και βάψτε τα παγκάκια μέσα στο πάρκο και γύρω από αυτό.

2

Φτιάξτε στηρίγματα για μικρά ή αδύναμα φυτά (όχι κοντά και σφιχτά-σκεφτείτε την ανάπτυξή τους).

6

Καθαρίστε τον χώρο από ξερά χόρτα και σκουπίδια.

3

Δημιουργήστε, με ανακυκλώσιμα υλικά, σημεία με σακουλάκια για τις ακαθαρσίες των ζώων.

5

Δημιουργήστε μόνιμα σημεία παιχνιδιού με υλικά ανθεκτικά και φιλικά προς το περιβάλλον (επιδαπέδια, χώρου, επιτραπέζια).

4

4

Δείξε στις επόμενες σελίδες, εργαστήρια για επιδαπέδια παιχνίδια εξωτερικού χώρου

7

Καθαρίστε τα υπάρχοντα μονοπάτια ή φτιάξτε καινούργια.

12

Κάνετε το πάρκο προσβάσιμο σε Άτομα με Αναπηρία (ζητήστε βοήθεια από σχετικούς συλλόγους που δραστηριοποιούνται στην περιοχή σας).

8

Κατασκευάστε ταΐστρες και ποτίστρες (μόνιμη κατασκευή) σε συγκεκριμένα σημεία, ώστε να μη λερώνεται ο χώρος με πεταμένα φαγητά. Συνεργαστείτε με φιλοζωικούς συλλόγους για τη μόνιμη τροφοδοσία τους.

11

Φυτέψτε, μετά από συνεννόηση με την αρμόδια Υπηρεσία, φυτά και μικρά δέντρα.

10

Πάρτε άδεια από την αρμόδια Υπηρεσία και φτιάξτε κάποιο μικρό ξύλινο καταφύγιο για τα ζώα της περιοχής, ώστε να προστατεύονται από τις καιρικές συνθήκες. Τοποθετήστε ταΐστρα και ποτίστρα. (Μη βάλετε μέσα κουβέρτες, γιατί γίνονται εστίες μικροβίων. Καλύτερα να χρησιμοποιήσετε κάποιο μονωτικό υλικό).

9

Δημιουργήστε ένα φιλικό, πράσινο σημείο "Green Spot" δίπλα στη θάλασσα.

8

Δείξε στις επόμενες σελίδες, εργασθήρια για χαιστρος ζώων και πουλιών

10

Δείξε στις επόμενες σελίδες, σπιτάκια ζώων από παλέτες

Επιδαπέδια παιχνίδια εξωτερικού χώρου

Τα επιδαπέδια παιχνίδια είναι πολύ διασκεδαστικά για όλους, αρκεί να έχουν φτιαχτεί σε σωστό σημείο, καλά υλικά και με φαντασία.
Στο διαδίκτυο θα βρείτε πολλές ιδέες που μπορούν να ταιριάξουν με όλα τα γούστα και βεβαίως μπορούν να γίνουν πηγή έμπνευσης για ακόμα περισσότερα.
Θα πρέπει να προσέξετε οι κατασκευές σας να είναι φτιαγμένες έτσι, ώστε να μη χτυπήσει κάποιο παιδί, να μην εξέχουν πρόκες / καρφιά / σίδερα, και να είναι γερή κατασκευή (αν πρόκειται για κάτι που δεν είναι ζωγραφική σε δάπεδο).

Εμείς σας δίνουμε μερικές ιδέες.....

Κάνε ό,τι κάνω
Twister
Λαβύρινθοι
Φιδάκι
Τρίλιζα
Στόχος (αντί για βελάκια, πετάμε βόλους)
Σκάκι

Άλλες ιδέες:

Ηλιακό ρολόι
Πυξίδα

<http://fastline.net/playground/stencil/mirror-me>

https://kaboom.org/resources/enhancement_projects/how_paint_asphalt_games

<https://www.infokids.gr/trikala-ena-apo-ta-oraiotera-sxolika-p/>

<http://lincslining.co.uk/lining/school-playground-markings>

Σπιτάκια ζώων από παλέτες

Θα χρειαστείτε:

- παλέτες (η ποσότητα θα είναι ανάλογα με το σχέδιο που θα φτιάξετε)
- καρφιά
- σφυρί
- πριόνι
- γυαλόχαρτο
- μέτρο
- υλικό μονωτικό για τη στέγη ή/και τα τοιχώματα
- σπρέι αδιαβροχοποίησης ξύλου
- βερνίκι ξύλου (προαιρετικό)
- μπογιά και πινέλα (προαιρετικά)

ΠΡΟΣΟΧΗ στα εργαλεία που θα χρησιμοποιήσετε..

Χρήσιμες συμβουλές:

- Τα καρφιά θα πρέπει να είναι τοποθετημένα, έτσι ώστε να μην τραυματίζουν τα ζώα που θα κάθονται μέσα στο σπιτάκι
- Σιγουρευτείτε ότι η κατασκευή σας είναι γερή και σταθερή
- Μπορείτε δίπλα από το σπιτάκι να φτιάξετε μια κατασκευή για να μπουν μπωλ για τροφή και νερό.

Ταΐστρες ζώων και πουλιών

Ταΐστρες ζώων:

Στο διαδίκτυο θα βρείτε πολλές ιδέες, όμως, μια φτηνή και πρωτότυπη ιδέα είναι αυτή που σας προτείνουμε από σωλήνες υδρορροής. Εύκολη, γρήγορη, οικονομική!

Ταΐστρες πουλιών:

Μια ωραία ιδέα είναι να βάλετε μέσα σε καλούπια το μείγμα που θα φτιάξετε, είτε από σπόρους και καρπούς αναμειγμένους με φυτικόβούτυρο, είτε από σπόρους και καρπούς μέσα σε λιωμένη ζελατίνη. Όποιο τρόπο και να διαλέξετε, το αποτέλεσμα είναι αυτό που έχει σημασία.

Άλλη μία ιδέα θα βρείτε στον παρακάτω σύνδεσμο:
<https://www.youtube.com/watch?v=9DKzHucqYil>

Φζιάχνω καρζέλα χώρου

Αν παραδινόμασαν σ'εη νοημοσύνη ζης ζής,
θα αναπύσσόμασαν με ζερες ρίζες, όπως τα δέντρα.

Rainer Maria Rilke

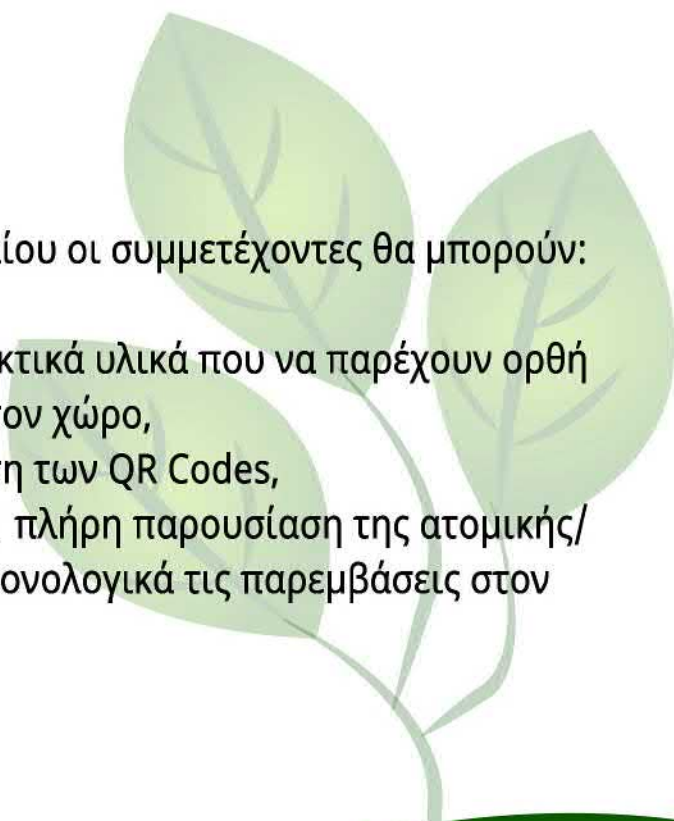
Σκοπός

Σκοπός του κεφαλαίου είναι οι συμμετέχοντες να αποκτήσουν δεξιότητες για την παρουσίαση του χώρου, χρησιμοποιώντας διαφορετικά μέσα.

Προσδοκώμενα Αποτελέσματα

Πιο συγκεκριμένα, με τη λήξη του κεφαλαίου οι συμμετέχοντες θα μπορούν:

- να κατασκευάζουν πινακίδες από ανθεκτικά υλικά που να παρέχουν ορθή και ολοκληρωμένη πληροφόρηση για τον χώρο,
- να δημιουργήσουν και να κάνουν χρήση των QR Codes,
- να δημιουργήσουν μια πρωτότυπη και πλήρη παρουσίαση της ατομικής/ομαδικής δουλειάς, καταγράφοντας χρονολογικά τις παρεμβάσεις στον χώρο.

ΦΤΙΑΧΝΩ ΚΑΡΤΕΛΑ ΧΩΡΟΥ

"Υιοθεζώ"

Στο δάσος πηγαίνω για να χάσω το μυαλό μου
και να βρω την ψυχή μου.

John Muir

Σκοπός

Σκοπός του κεφαλαίου είναι να δημιουργηθεί στους συμμετέχοντες το αίσθημα της ευθύνης και συνεχούς φροντίδας του χώρου, τον οποίο αξιοποίησαν.

Προσδοκώμενα Αποτελέσματα

Πιο συγκεκριμένα, μετά τη λήξη των παρακάτω δραστηριοτήτων οι συμμετέχοντες θα μπορούν:

- να κατασκευάζουν πλάνο, που θα αφορά την περιποίηση της χλωρίδας του χώρου,
- να φτιάχνουν ετήσιο πλάνο, όπου θα καταγράφονται οι ανάγκες του χώρου και θα προγραμματίζεται η φροντίδα του,
- να γίνουν υπεύθυνοι πολίτες, προσφέροντας στην κοινότητα τις υπηρεσίες τους εθελοντικά.

"ΥΙΟΘΕΤΩ"

Φτιάξτε ένα ετήσιο πλάνο
και βάλτε το σε κεντρικό σημείο
του χώρου σας.

Σημειώστε τις ανάγκες
και τις δουλειές που πρέπει
να γίνονται στο πάρκο ανά εποχή.

Φτιάξτε ένα εποχικό πλάνο
με τις ανάγκες φυτών και
ζώων που ζούν στο πάρκο
και βάλτε το στον τριμηνιαίο
προγραμματισμό σας.
Μοιραστείτε τις αρμοδιότητες
μεταξύ σας.

Προγραμματίστε - σε ετήσια βάση -
μια ημέρα αφιερωμένη
στο πάρκο, όπου θα κάνετε
με την ομάδα σας
ένα Open Day,
με δραστηριότητες
για μικρούς και μεγάλους.

Αναδεικνύω

Όποιος φυτεύει ένα δέντρο, φυτεύει μια ελπίδα.

Lucy Larcom

Σκοπός

Σκοπός του κεφαλαίου είναι η ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας των συμμετεχόντων, με αποτέλεσμα να αναδειχτεί ο χώρος μέσω της δράσης "Greenspaces-Youth Go Green", στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης του κοινωνικού συνόλου.

Προσδοκώμενα Αποτελέσματα

Πιο συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση του κεφαλαίου οι συμμετέχοντες θα μπορούν:

- να δημιουργούν και να συντονίζουν καμπάνιες ευαισθητοποίησης, για την κινητοποίηση των κατοίκων της περιοχής,
- να επινοούν παιχνίδια, που θα αφορούν τη γνωριμία των πολιτών με την περιοχή και το πάρκο,
- να επικοινωνούν με τους κατοίκους της περιοχής, για την ανεύρεση εθελοντών που θα στηρίξουν τη δράση,
- να παρουσιάζουν σωστά τη δράση, ώστε βρίσκουν υποστηρικτές για την υλοποίηση της,
- να προβάλλουν στους επισκέπτες τον χώρο, μέσω ενημερωτικών εντύπων,
- να συνεργάζονται με τον δήμο της περιοχής για την υλοποίηση της δράσης.

ΑΝΑΔΕΙΚΝΥΩ

Δημιουργήστε μια καμπάνια (ραδιόφωνο / εφημερίδα / φυλλάδια), ώστε να κινητοποιήσετε τους γείτονες να επισκεφθούν τον χώρο και να τον κάνουν τόπο συνάντησης και ψυχαγωγίας.

1

Φτιάξτε ένα διαφημιστικό video του χώρου και ανεβάστε το σε τοπικές ιστοσελίδες / τοπικούς τηλεοπτικούς σταθμούς ή / και στα social media.

2

Δημιουργήστε ένα σημείο "Spot" από ανακυκλώσιμα υλικά, το οποίο θα περιέχει φακελάκια με σπόρους που θα μπορούν να μοιράζονται σε όλους. Φτιάξτε ένα συνοδευτικό ενημερωτικό φυλλάδιο με πληροφορίες καλλιέργειας για τους συγκεκριμένους σπόρους και τις ανάγκες τους.

3

Ζητήστε τη βοήθεια - συμμετοχή των κατοίκων της περιοχής. Δημιουργήστε μια φόρμα εθελοντών που θα σας βοηθήσουν την ημέρα της υλοποίησης της δράσης. Φτιάξτε το "δέντρο των εθελοντών" από ανακυκλώσιμα υλικά που θα παραμείνει στο χώρο, έχοντας πάνω τα ονόματα όλων των συμμετεχόντων.

4

3

αποξήρανση
σπόρων

Φτιάξτε σβόλους από χαρτοπολτό και σπόρους, βάλτε τους σε υφασμάτινο σακούλι και μοιράστε τους στα σχολεία ή σε κατοίκους της περιοχής σας, ζητώντας τους να κάνουν πιο "πράσινο" το χώρο του σχολείου ή τα μπακόνια τους. Βάλτε μέσα στο σακούλι μια πρόσκληση για τη δράση σας.

5

Φτιάξτε ένα τρίπτυχο με φωτογραφίες, δημοσιεύματα, ιστορικά στοιχεία του πάρκου και δημοσιεύστε τα σε τοπικές ιστοσελίδες ή στα social media.

6

Κάντε μια "αλλιώτικη" πρωτότυπη συνέντευξη τύπου στο χώρο του πάρκου προσκαλώντας διάσημες προσωπικότητες ή προσωπικότητες της περιοχής σας.

7

Φτιάξτε ένα περιβαλλοντικό παιχνίδι κρυμμένου θησαυρού και μοιραστείτε το με άλλες ομάδες, με σκοπό να γνωρίσουν την περιοχή και το πάρκο, παίζοντας.

8

Κάντε μια τηλεδιάσκεψη με άλλες εθελοντικές ομάδες / φορείς / σχολεία που υλοποίησαν τη δράση και μοιραστείτε τις εμπειρίες σας.

9

Σε συνεννόηση με το Δήμο της περιοχής σας, δημιουργήστε μια καμπάνια με θέμα: "Τρέξε... για να βοηθήσεις ένα πάρκο" και οργανώστε έναν αγώνα δρόμου. Στο τέλος της διαδρομής, κάθε συμμετέχων θα φυτέψει σε καθορισμένο χώρο ένα δέντρο ή φυτό.

10

Σβόλοι από χαρτοπολτό και σπόρους

Υλικά
παγοκύστες
σπόροι
χαρτί
μπλέντερ
λεπτό ύφασμα για στράγγισμα

Διαδικασία

Ρίχνετε μέσα στο μπλέντερ το χαρτί, κομμένο σε μικρότερα κομμάτια, με λίγο ζεστό νερό και το ανακατεύετε. Όταν γίνει πολτός, βάζετε μέσα τους σπόρους, το στραγγίζετε για να φύγει το νερό και το βάζετε, πιέζοντάς το, μέσα στις παγοκύστες. Μετά από λίγη ώρα, βγάζετε το μείγμα από τις παγοκύστες και το αφήνετε να ξεραθεί.

Εναλλακτικά, μπορείτε να το πλάσετε σε μικρές μπαλίτσες. Όταν θέλετε να φυτέψετε τους σβόλους, τους πετάτε μέσα στο χώμα, βάζετε λίγο νερό και περιμένετε τη φύση να κάνει το θαύμα της.

Αποξήρανση σπόρων

1. Οι σπόροι μαζεύονται, όταν το φυτό έχει ξεραθεί εντελώς.
2. Τους αποθηκεύετε σε σκιερό και δροσερό μέρος μέσα σε κουτάκια (με καπάκι που προστατεύουν το περιεχόμενο από την υγρασία) ή σε φακέλους, γράφοντας επάνω το όνομα του φυτού.
3. Περιμένετε την κατάλληλη εποχή για να τους φυτέψετε.

Χρήσιμοι σύνδεσμοι

<https://zestitup.com/diy-wildflower-seed-bombs>

<https://labora.ee/seed-bombs/>

<https://www.flickr.com/photos/mmezsazsa/8202909076/>

<https://gr.pinterest.com/pin/392798398735137117/?lp=true>

<https://www.awesomeinventions.com/reuse-tic-tac-containers/>

<https://gr.pinterest.com/pin/782781978962298477/?lp=true>

<https://www.diytomake.com/11-dog-house-from-pallets/>

<https://www.diycraftsy.com/pallet/projects/diy-pallet-dog-house/>

<https://ritmoparana.com/2019/07/dia-internacional-del-perro-callejero-lugares-para-adoptar-cambiar-su-vida-y-la-tuya/>

<https://www.yesilparmak.com/2017/09/kuslar-icin-ball-kraker-yem-tarifi-diy.html?m=1>

<http://craftflexiblog.jollyhers.ru/941070-1-how-to-make-a-bird-feeder-diy-homemade-plastic-bottle-bird-feeder.html>

<https://kaboom.org/resources/enhancement-projects/how-paint-asphalt-games>

<http://lincslining.co.uk/lining/school-playground-markings>

<https://gansh.co.il/product/הארמ-הפצר-יקחשמ/>

<https://www.freepik.com>

https://all-free-download.com/free-vector/green-brochure_page_53.html

Για το πακέτο συνεργάστηκαν:

Ομάδα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
WWF Ελλάς

Έκτορας Κατηλάρης

Μαρίνα Αλεξοπούλου

Δήμητρα Κοκκόση

Άντζυ Τερζάκη

Βένη Μπεχνη

